

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.

Post Office Address: TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela, K. E. Heikkinen

Phone: Office 365, Editorial Dep't 832

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Imperialistisen hallituksen menot

Jos joku yksityinen henkilö, tai paremmin sanoen liikemies, käyttäisi 93 pros. kaikista tuloistaan taloudelliseen tulkukseen, tai yleensä sanoen siten, että se ilmeisesti ja todistettavasti olisi haaskausta ja tulisi hänen rahalliset asiansa tykkäänään rauhoittamaan, niin hänen likkimmät ystävänsä ja naapurinsa ja ennen kaikkea velkollensa rientäisivät kiireen kaupalla ottamaan hänelä varojen käyttövaltaa pois, julistaisivat hänet hulluksi ja syyntekemiseksi ja toimittaisivat hänet ainakin joksikin aikaa pakokopaitaan ja lukkojen taakse. Tarkohtalosta hän voisi välttyä vain iskemällä ystävänsä tannoksiin ja rientämällä itse kiireen kaupalla vaivaistalon, ennenkuin ystävät saamastaan iskusta ennättäisivät toipua.

Mutta kun kysymyksessä on valtiotalous, niin tällaista talouden hoitoa pidetään aivan luonnollisena. Onpa miltei nahka vaarassa kun joku sivullinen, vaikkapa vain veronmaksaja ja kansalainen siitä uskaltaa mainita. Kymmenet numerot osottavat, että tällaista valtiotalouden hoitoa ei tarvitse haaskaumpaa kuin Amerikan Yhdysvalloissa. Maipittakoon kuitenkin lieventävänä asianhaarana, että tämä ei ole ainoa maa, jossa valtiotalouden hoito on tällä kannalla, vaan että suhde on aivan sama jokaisessa niistä. Niissä ei tulla loppumiseen, yleinen kansantaloudellinen sekamelska ja vallankumous viime kadessa.

Ehdottomasti varmalta taholta saadut tilastolliset tiedot toteavat, että Yhdysvaltain hallitus vuosittain käyttää sotatarkoituksiin 93 pros. tuloistaan ja mitätöimän 72 pros. eli tarkemmin sanoen 72 pros. muuhun säännöllisiin hallituksen ylläpitokustannuksiin, yleisiin töihin, tutkimuksiin ja kasvatukseen yhteensä. Toisin sanoen kun jokainen henkilö Yhdysvalloissa joutuu hallituksen ylläpidosta maksamaan vuosittain \$50, niin tästä summasta hallitus kuluttaa \$46.50 sotatarkoituksiin ja vain \$3.50 varsinaisiin hallintokustannuksiin. Tästä johdonmukaisesti tullaan sit-

hen, että jos sotakustannukset poistettaisiin, niin suuria verotuksiaan ei tarvittaisi. Viime vuonna joulukuussa rahastonsihteerin kongressille alitammassa raportissa ilmeni, että hallituksen kokonaismenoista \$6,403,000,000:sta kuluneen fiskaalivuoden aikana 50 pros. oli seuraavien menojen otsakkeiden alla:

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes Ulkovaltojen obligatioiden lunastamiseen, Sotadepartementille, Laivastodepartementille, Rautateiden pidosta, Valtiovelkojen korkoja, Eläkkeisiin, Sotavakuutukseen, Liittohallituksen farmilainabondien lunastamiseen.

Raportissaan sanoo liittohallituksen rahastonsihteerin seuraavat merkille pantavat sanat: "Pääasiallisesti kaikki nämä menot, jotka edellä esitetyssä taulukossa ilmenevät ja vielä monta muutakin pikkunumeroa, näiden varojen käyttöä varten, julkistaisivat hänet hulluksi ja syyntekemiseksi ja toimittaisivat hänet ainakin joksikin aikaa pakokopaitaan ja lukkojen taakse. Tarkohtalosta hän voisi välttyä vain iskemällä ystävänsä tannoksiin ja rientämällä itse kiireen kaupalla vaivaistalon, ennenkuin ystävät saamastaan iskusta ennättäisivät toipua.

Hallituksen standarditoimiston päällikön, E. B. Rosan, kuluvaan vuoden hallituksen menoista antamassa lausunnossa, jossa kaikki menot huolellisesti selostetaan, ne luokitellaan viiteen pääluokkaan. Tämän luokituksen mukaan ne jakautuvat seuraavasti:

Table with 2 columns: Numbered list of categories and their amounts. Includes 1) Menot äskettäin ja edellisestä sodasta, 2) Sotaj- ja laivastodepartementtien menot, 3) Suoranaiset hallituksen ylläpito kustannukset, 4) Yleiset työt, 5) Tutkimuksen, kasvatukseen ja kehittämiseen.

Ensimmäiset kaksi ryhmää yhteensä nousevat 92.8 pros. halli-

tuksen kokonaismenoista; yleisen töitten kustannukset 3 pros. hallituksen ylläpito-kustannukset 3.2 pros. ja tutkimuksiin, kansan kasvatukseen ja maan kehittämiseen 1 pros.", sanoo Rosa. "Kun maan koko väestön lukumäärä nousee 110,000,000 henkeen, niin hallituksen menoarvio kohoo \$50 päätä kohden tänä vuonna, josta kaiken kaikkiaan 50 senttiä kulutetaan tänä vuonna kaikkiin laajoihin tutkimuksiin, kasvatukseen ja maan tuotantolaitosten kehittämiseen, mikä sisältyy luokkaan viisi."

Nämä numerot puhuvat kovin selvää ja lahjomatonta kieltä ja niistä saattaa ajattelevainen lukija tehdä monenmoisia johtopäätöksiä. Ne selvästi osottavat, että varten nykyinen hallitus on olemassa ja mikä sen sydäntä lähinnä on. Ei ole epäilyttävää siitä, etteikö rahamaailmalla, mammonalla, olisi ratkaiseva otte koko koneistosta ja etteikö tämä koneisto viimeistä nikamaa myöten toimi mammonan etujen puolesta.

Tämä menoarvio osottaa, että Yhdysvaltain nykyinen hallitus on sivuuttanut yksinpä muinaisen taarain hallituksenkin, sillä sekin sentään käytti viiteen prosenttia tuloistaan kansan kasvatukseen, jostavastoin Yhdysvaltain hallitus siihen käyttää vain yhden kokonaisen prosentin.

SYNDIKALISTIEN PINTA-PUOLISUUS

Työväestöllä ja työväenjärjestöilläkin on paljon harhakäsityksiä. Niiden mukana ovat syndikalistit. He luulevat olevansa oikeassa, kunnes katkera kokemus heille osottaa oikean tien. Samoin ovat muutkin työväenjärjestöt vielä hajallisia ja kulkevat erilaisten maailmanprantajain vanavesillä. Niin suoran toiminnan miehiä kuin syndikalistit sanovatkin olevansa, niin on heillä vielä väärinkäsitys, esim. punaisesta internationaalesta, että vasta harvat syndikalistiset järjestöt ovat älyneet liittämään itsensä järjestönsä siihen.

Valtioliikkeen työväenliikkeen nähdn on syndikalistien myös selvittävää käsiteltävää. Heidän politiikkansa on tässä kohden aukko. He luulevat kaiken valtiovaltion valtaavansa porvaristolta — työpaikalla! Tämä on aivan mahdotonta. Nykyaikainen, monimutkainen, tuhansilla säkeillä kapitalistiseen järjestelmään yhdistetty valtiojärjestelmä kaikkein laakein ja laiturinainen ei kukistu työpaikan valtaamisella. Työpaikan valtaaminen on helppo tehtävä — sata työntekijää yhtä porvaria vastaan — mutta yhtä helppoa ei ole sen tuottamisen käsissään pitäminen ja koko monimiljoonaisen kansantalouden asiain järjestäminen — Tässä tarvitaan valtiollista voimaa sillä ennen pitkää tuo kapitalisti suojeleuskuntansa tehtaalleen puolustamaan etujaan kuten osoittavat tapahtumat Venäjällä, Ukrainassa, Unkarissa, Italiassa, Saksassa jne., joissa maissa työväki on jo ensikokeensa koettanut ja voi

todistaa syndikalistien oppien petoksellisen outouden. Syndikalistit näkevät vihamehinaan vain kapitalistin työpaikalla, joka anastaa osan työntuloista. Hyvä, että näkevät sen. Mutta on huomattava, että sen saman kapitalistin käsissä ja puolestajana ovat myöskin kaikki lait, virkamiehet, koulut, kirkot, sotaväki ja poliisi, jos työntekijä alkaa häntä kiusata. Koko valtiokoneisto lähettää kapitalistit silloin liikkeelle. Seuraavaksi ovat työläisten murhat, vangit jne. Syndikalistit luulevat, että kapitalistit luovuttavat työpaikalla tehtaansa ilman muuta työläisille, kun nämät ovat riittävästi lujasti järjestyneet.

Tämä on suuri ehehdys ja itsepetos. Nykyisen yhteiskunnan kukoistamisessa tarvitaan toisia keinoja. Ei niitä kohdisteta yksityisiin työnantajiin työpaikoilla. Työväenyhteiskuntaan päästään vain ottamalla työväen käsiin kaikki välineet, joita kapitalistit nyt käyttävät aseina; ennen kaikkea juuri valtiolaitokset ja sen välineet. Eivät uniot taikka työpaikkakomiteat ohjaa sotailuväistöjä, eivät hallitusvirastoja, ulkomaakauppaa, armeijoita jne. Valtiollisia elimiä niihin tarvitaan. Ei syndikalistienkaan työtehtäviä pöytä pöytätyöpaikoilla olevien komiteojen avulla, eikä unoilla. Jos se tähän rantaa, ei se pääse koskaan syntymäänkään.

Kaikki mahti on työväen omisissa käsissä, sanovat syndikalistit. Niin onkin. Se täytyy kuitenkin ensin ottaa hyvin lujalla otteella ja vielä lujemmalla pitää, että se pysyy. Työväenluokan vapauttamisen täytyy olla työväenluokan omaa työtä, sanovat syndikalistit. Saman käsityskannan on ommaksunut Kolmas Internationaalein, kun se asetti ehtoa, keittä se voi ottaa jäsenikseen, jotta siihen ei pääsisi sekaantumaan kaikenlaisia pikkuporvarillisia maailmanprantajia taikka haaveilijoita, vaan ainoastaan rehellisiä proletariaisen vallankumouksen kannattajia.

Syndikalismis sisällöksi jää siis, että se on taloudellinen oppisuunta, joka eräässä maissa, kuten Amerikassa, Ranskassa ja Espanjassa, on vajonnut syyllä taantumukseen suohon. Kaikkien näiden maiden syndikalistit vastustavat työväen valtiollista liikettä äärimäisyyteen saakka. He kiinnittävät huomionsa vain tuotantolaitoksina, jättävät näköpiirinsä ulkopuolelle kaupan, tuotteen jaon ja lukemattomat hallinnolliset ja yhteiskunnalliset asiat. Hehän luulevat, että kun he jonakin kauniina päivänä ovat saaneet järjestönsä suuren, kapitalisti luovuttaa tuotantolaitoksen ilman taistelua heille. Tässä suhteessa on heillä siis sosialidemokraattien harhausko.

Juuri tämä onkin syny syndikalismis taantumukseensa luon teseen, että he jättävät huomiottaan sitä, joka on kovan voimainpönnötyksen, joka tulee kaikenlaisilla mahdollisilla välineillä käytäväksi kapitalistien ja työ-

läisten välillä. Se taistelu ei koske työaika tai muutaman äyrin palkanlisäystä, se on taistelu tuottajan, jaon, kuljetuksen, kaupan sekä kaiken valtiollisen ja taloudellisen vallan ottamisesta työväen käsiin, s. o. taistelu maailman omistamisesta.

Suuri lopputili kapitalistiluokan ja työläisten välillä on historiallisen kallon käyntiä, jonka käynnin syndikalistit kuulevat jo Italiassa, mutta useimmat kulkevat vielä silmät ummussa, huomaamatta elävää todellisuutta.

Edelläolevasta selvinnee jo pääpiirteisään syndikalismi selälänsä kuin se esintyy, t. s. puoliporvarillisenaristokratian, mutta kylläkin vallankumouksellisenä työväenliikkeenä, josta sitä on pyrittävä viemään selville vesille muun vallankumouksellisen työväen mukaan.

VIRASTO, JOSSA TYÖ EI OTA LOPPUAKSEEN

Liittöhallituksen työdepartementin sihteeri, Davis, ilmoittaa, että parhaillaan hänellä on suurimmassa kaupungissa kaikkiaan 20 sovittelukomiteaa toimimassa yötä päivää tarkoituksella saada lakkoja ja työsulkua sovittuun. Maassa on tällä kertaa kolme suurta lakkoliikettä käynnissä ja lukemattomia pienempiä. Huomattavimmat lakkoliikkeet ovat painajien, merimiesten ja paperityöläisten lakot, jotka yhteensä koskevat noin 100,000 työläistä.

Työdepartementtiin saapuu joka päivä raportteja eri puolilta maata, joihin mukaan uusia lakkoja on syntynyt, tai on syntymässä ja vanhoistakaan ei ole päästy selviämään. Lakkojen ja työsulkujen takia selittää työdepartementti Yhdysvaltain teollisuuden joppapäivä kärsivän \$5,000,000 tappion, josta summa kolme neljättä osaa lankee työnantajien ja yksi neljäs osa työläisten kannettavaksi. Työdepartementissa on joka päivä katkeamattomassa käynnissä työläisten ja työnantajien välistä neuvotteluita.

Maan teollisuuselämä on kaikin puolin käymälässä. Työnantajien ja työläisten välinen sovitamaton ristiriita on valittavasti kriisin aikana päässyt kuohahtamaan pinnalle. Sen sijaan, että tilannetta koettaessa keinokeisesti korjailta resursilla paikkaillemilla onnistuttaisi, sikäähä yhä uhkaavammaksi. Ristiriidat, tyytymättömyys ja kurjisuus ajaa sorrettua luokkaa liikkeelle luonnon lain voimalla silloin kun se ei enää entisillä elinehdoilla mitenkään voi tulla toimeen. Työväenluokka on kärsinyt, koettanut säästää ja varastanut omalta itseltään, elämäntään yrittäessään tulla toimeen. Se ei ole yleisesti jaksanut käsitellä mistä sen ainainen, painostava ja jättävä puute on johtunut. Nyt kuona vähitellen alkaa sen silmistä varista kun työntekijäluokka riistohimonsa huokuttajalena on vähän liaksi selväpiirteisesti tullut ulos kuorestaan. Kapitalistien hillitön sorto on nostattanut työväestössä myrskyn, jonka alkusoitto pa-

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAKSIA ULKOMAILLA

Kulestustyöläisten kansainvälinen kongressi

Genevessä, Sveitsissä, on viime kuun lopussa pidetty kansainvälinen kulestustyöläisten kongressi. Läsnä oli 72 edustajaa edustaen 12 eri maata. Useat englantilaiset järjestöt ovat edustettuina, mutta poissa on useiden suurten järjestöjen edustajat, kuten esim. rautatieläisten, joiden järjestöstä odotettiin 21 edustajaa, mutta jotka eivät voineet saapua Englannissa vallitsevan kirään tilanteen tähden.

Militarismaa koskeva päätöslauselma kehoitetaan kulestustyöläisten haava ennustavasti kuuluu riistajiin korviin. Tätä myrskyä koetaan vanhoilla ja kuluneilla loitsuilla tynnyttää, mutta ne eivät tahdo enää oikein tehoita. Siitä työdepartementinkin on viimeisinä aikoina saanut raskeita kokemuksia, sillä kaikista sen puolesta huolimatta on juopa työläisten ja työnantajien välillä käymässä yhä laajemmaksi ja sen kummallekin puolelle alkaa nousta pahanenteisiä vallihautoja.

RIITTÄMÄTÖN PALKKA JOHTAA RIKOKSEEN

Harvinaista on kuulla, että kapitalistinen tuomari myöntäisi kehojen palkkojen johtavan rikokseen, mutta sellainenkin ihme on tapahtunut. Viime kuukauden 30 p. lausui näet liittovaltioiden tuomari, Evans langettaessaan Maconissa, Georgiassa tuomioita American Railway Express Companyn palveluksessa olleille pikalähetille salaliittoutumisesta \$1,000,000 varastamiseksi, että "koko rikos johtui siitä, että expressiyhtiö ei pikalähetilleen maksanut riittävästi palkkaa myöntääkseen niille kunnollisen elämän."

Yhtiön palveluksessa olleet 41 pikalähetettä olivat vaatineet lisää palkkaa, mutta kun yhtiö ei siihen missään nimessä suostunut, niin miehet päättivät itse ottaa lisää. Näistä tuomitettiin 13 kuritushuoneeseen, sillä porvarillinen laki ei tunne mitään sääliä "pyhäin omistusoikeuden" rikkomisesta silloin kun rikkojat ovat työläisiä.

Tämä tuomari Evansin lausunto on muuten ankara mustasilmä kapitalistiselle siveyksikäsitteelle aikana, jolloin työläiset muutenkin ovat palkkakäsymyksessä ankarasti napinatunulla.

Samaan suuntaan lausui myöskin äskettäin korkeista luokkatuomioistaan kuuluisi tullut tuomari Landis, kun hän joutui käsittelemään jotenkin samanaista juttua. Hän sanoi tuomitessaan erästä pankkiriistusta, että "jos \$50 kukaunkin palkalla työskentelevä kirjuri joutuu keinoitelemään, niin vastuunalausuisi siitä joutuu pankkivirkakunnan niskaan, joka sellaisella palkalla pitää ketään palveluksessaan."

ten kansainvälistä liiton yhdessä työläisten järjestöjen kanssa toimimassa vastavallankumouksen ja sodan käisemiseksi. Edo Finnen, kulestustyöläisten kansainvälisen järjestön sihteeri, lausui sodan osottavan väkivaltaiseksi, että ammatillinen liitto voi voittoa toimimalla yksinänsä ja louddellisella alalla.

Moskovan Internationalen edustaja vaatii itselleen edustusoikeuden neuvoston edustajana. Kirvaan opistonin jälkeen edustusoikeus kiellettiin, mutta kun Moskovan edustaja tästä huolimatta yritti puhua läsnä, heitti eri itävaltalainen edustaja häntä appellinallaan eteen ja innostunut keltanen joutui kuitenkin pyytämään anteeksi.

Puheenjohtaja avatessaan kongressin maanantaina lausui maailman olevan suurten yhteiskunnallisten taisteluiden aatossa ja että maailman työnantajat ja kapitalistiluokka yleensä seuraavat huolella niistä päätöksistä, mitä kongressissa tehdään ja muovelevat sitte politiikkaansa niitä vastaaviksi. Liikkeelle on kansainvälinen yritys alentaa työläisten palkkoja ja hallitukset tässä taistelussa ovat omistavan luokan puolella. Työläisten täytyy yhdistyä ja tukea toiseltaan erikoisesti niissä maissa, jossa järjestöt ovat heikkoja.

Englannin kulestustyöläisten järjestön sihteerit, Robert Williamsin oli saapunut pitkä kirjelmä, joka luettiin kongressissa. Williams lausui "raskaitten velvollisuuksien" olevan hänen läsnäolonsa kongressissa. Hän lausui, tehtiin aikana, jolloin hallitus luuli teollisuuspankin ja työntömyyden murkaneen työläisten moraalien.

Williams valitti, myös sitä, että merimiehet kuuluvat erikoisen kansainväliseen liittoonsa. Hänen mielestään merimiesten tulisi kuulua kulestustyöläisten kansainväliseen liittoon. Merimiesten suurissa palkkainateluksissa tarvitaan satamatyöläisten tuki. Jos laivan sallitaan lähteä satamasta, niin sen liikenne voidaan keskeyttää vain sillä, että laivan matkan päämääränsä satamatyöläiset julkustavat myönteisen toisuuskalon. Mutta merimiesten, jotka daksen vaatia apua ja tyhteistämistä toisten kulestustyöläisten puolelta, täytyy myös kuulua samaan järjestöön toisten kulestustyöläisten kanssa.

Kongressin oli edustettuna 26 järjestöä, joissa on 2,250,000 jäsentä.

Englannin hirmuvallasta Irlannissa

Englantilaisten petomaisuudet jatkuvat Irlannin vakooisaisen kansainvälisessä yhtiön toistaan pyöräyttävissä muodossa. Etei Englanti halukaan pyrkiä rauhaan Irlannin kanssa, sitä todistavat ne kukaist kuolemantuomit, joita englantilaiset satoikoudeut ovat viime aikoina panneet täytäntöön eri osissa maata. Irlanti vaatii, että englantilaisten on poistettava heidän alustaan "black-and-white" järjestöt. Tähän vaatimukseen eivät englantilaiset ole suostuneet, vaan osoittavat jatkamalla esiintymisellään irlantilaisia karkottaa ettei heillä olekaan vähintäänkään

Mailman kapitalismin kuolonkamppailu

Kirj. E. S.

4. HINTA. Hinta, "tavaran arvomäärän rahanimi", on kapitalistisen vaihtojärjestelmän kuvastin. Se on myöskin romani vaihdon elämästä ja vaiheista. Milloin vientiä harjoitetaan maa ei saa balansinsa kyvystä, seuran molempien puolien hintasuhteiden kimpuna käynti. Jos vientiä harjoitetaan maan kapitalistit eivät voi monopoliin tai tullijärjestelmän avulla pitää kotimaan hintoja suunnattoman korkealla, niin korkealla, että ne tasotavat kaikki epävarnuusmahdollisuudet ulkomaan kaupassa, niin seuraa teollisuuspaniikki. Amerikan hintojen suunnaton kohoaminen johtuu azykään juuri tästä syystä. Enää ei kullaan tuotannolla liene merkittäviä vaikutusta tässä suhteessa. Tällä maalla, joka Tacquevillen mukaan on "varattu korkeampaa ihmiskuntaa varten", on se "moitteeton etu", että trustien ja suurien yhdistyneitten korporatioiden voima tekee mahdolliseksi kohottaa kotimaan hintoja ja pitää ne korkealla, että maan kapitalistit voivat seikkailia ulkomaan markkinoilla ja "ravita halkää näkövää Eurooppaa." Tältä puolen ei siis ole mitään hirviötä näkyvissä, puoleksenne asiasta vain kapitalistisen järjestelmän likelakien pohjalta. Mutta tämä oli vain mitalin toinen puoli. Toinen puoli osottaa seuraavaa: Vaikkakaan maan viennin suuruus tuontin verraten ei sellaisenaan ilman muuta osota maan varemmissa kaupaperusteita, eikä maan teelli-

suuden turvallisuutta painvastaisella balansikannalla oleviin maihin verraten, niin siltikin vienti ja tuonti pyrkivät hakemaan luonnollista tasapainotilaa. Kun sitä ei ole, seuraa siinä epädullisen kauppalanssimaan rahan kurssin aleneminen. Kun maan tuonti on huomattavasti vientiä suurempi, hakee markkinatasapaino kurssin alenemisen kautta markkinoita vientivaroille, jotta ne voitaisiin ulkomaille myydä. Niin on laita Suomen nykyisen tilanteen: Sama monessa muussa maassa. Brittiläisen punnan kurssin on laskenut sodan jälkeen. Se hermostuttaa finanssimiehiä, eikä syyttä. Se merkitsee sitä, että englantilaiset voivat myydä paremmin tavaroita ulkomaille ja voivat niin tehdä varsinkin Amerikkaan, suurella voitolla. Jos englantilainen tavaran rinnalla on heillä myytävänä kansainvälisillä markkinoilla amerikalainen tuote, on heille mahdoton saada kaupaksi amerikalaisista tavaroista, koska siihen sisältyy suurempi hinta, joka johtuu amerikalaisen dollarin korkeammasta kurssista. Kun punnan kurssi on esim. kymmenen prosenttia alhaisempi normaalisti, merkitsee se kuten kymmenen prosentin tulli jokaiselle tuontitavarelle ja niin lopuksi tulee autamaan maan vientiä, ja pidättää ulkomaisia tavaroita maan rajojen ulkopuolella. Mutta rahan kurssin aleneminen, joka itse asiassa on hinnankohottamista, merkitsee myöskin väestön kulutuskyvyn vähentymistä. Se saattaa aikaan sen rinnalla, että

kotimaiset monopolit koettavat suojata itseään ulkomaita tuontia vastaan, mitä arveluttavampia yhteiskunnallisia seurauksia.

Entä sitte maan kohtalo, jonka vienti on tuontia suurempi. Olemme jo tutustuneet siihen, että suuri ulkomainen vienti luonnostaan aikaansaattaa sen, että kotimaiset hinnat täytyvät olla korkeat. Kilpailu ulkomaille sen saattaa aikaan. Mutta tähän tulee vielä tässä käsiteltävään asiaan tilaa. Kun Euroopan maat rahan kurssin alhaisuuden vuoksi voivat myydä tavaroita amerikalaisille tavaraita halvemmalla, seuraa siitä, että viimeinintujenkin täytyy halventua. Ja Euroopan rahan kurssi ei taaskaan nouse, koska niillä ei ole kultaa maksaa tavaroita, joita ne tarvitsevat yhä ulkomailta. Ja mitä enemmän tästä maasta lainoinea Euroopan kuljetetaan (joka yhä, sivuun sanoen, on amerikalaisen pankkiriiden menettelytapa kansainvälisestä kriisistä selviytyäkseen), sitä enemmän ne kykenevät tavaravalmistukseen ja sitä enemmän ne tulevat ottamaan mahdollisuuksia amerikalaisilta tavaroilta. Tästä seuraa kotimaan hintojen yhä huikempi nousu. Toisin sanoen: vientiä harjoittavan maan rahan kurssi täytyy laskea seuraavaksi tuontimaan rahan kurssin laskemisesta. Käytännössä tämä merkitsee monopolien vallan laajentamista ja itsenäisten liikkeiden häviämistä. Se vuorostaan saattaa ulkomaan kaupassa kaikki edelläkuvatut piirteet entistä selvemmäksi ja voimakkaammaksi.

Kun ulkomaan kauppa näin joutuu kahden vihollisen vartin alaiseksi: ulkomaiden rahan kurssin alenemisen ja niiden maksukyvyttömyyksiä, seuraa siitä ei suinkaan sitä, että maan ulkomaakauppa supistettaisiin sillä se on teollisuusmaalle, pääomien ja tuotantovälineiden ylijäämän aikana mahdotonta (mahdollista se on maanviljelysmaalle), mutta keinoitella kotimaassa ja kaikenlainen väkivaltaisen arvokien polkeminen kaupassa. Kaikki kiinteistö tulee yleisen puumauksen alaiseksi, jokainen pienikin nykyri koettaa rientää hintakorotuksista osalliseksi ja rahan kiertokulku muuttuu yhä tulismemmaksi. Ulkomaakauppa on muodostunut silloin kotimaisen kuluttaja- ja tuottajajoukon nykyisen seuraukseksi, eikä sen syyksi, ja sellaisella asteella tässä maassa nyt oikeastaan jo ollaan. Hintojen kohoaminen on jokapäiväinen ilmiö ja se johtuu siitä, että Euroopan maat ovat hävitäneet itse suuren liian tyystin, etteivät ne voi maksaa tämän maan trustikapitalistille "säädettyjä tulleja". Ne kirkotaan kotimaan väestöltä. Mitä tästä seuraa, sitä tuonneppana.

5. KULTA.

Edellämainitut hinta- ja kurssikysymykset ovat kiinteässä yhteydessä kullann kanssa. Kautsky ja monet muut sosialistiset teoretikot ovat opeettaneet meitä ymmärtämään kullann vaikutusta tavaroiden hintasuhteisiin. Teorian ydin on, että lisääntyvä kultatuotanto lisää pääomaksi ajotettavien arvoa, aiheuttaa liike-elämän ja tuotantolain laajentumista ja vilkastumista, antaa työtä suuremmille ihmisjoukoille, lisää työvoiman käyttöä ja tuottaa tavaroita entistä suuremmassa määrässä. Mutta tuotantolain laajentuminen lisää myöskin väestön kulutuskykyä ja uusien liikelaitosten perustamista ja niin aiheuttaa kysynnän laajentumista, joka taas merkitsee hintojen kohoamista. Ja sikäli kuin kultatuotanto suotuisia tuloksia antaen houkuttelee uusia yrittäjiä ja pääomia tälle alalle, laajenee kultatuotanto ja saat-

ta, aikaan yhä suuremmissa määrässä kysynnän laajentumista ja hintojen kohoamista.

Tämän teorian on kapitalistisen tuotantotavan kehityshistoria osottanut todeksi. Kokemus osottaa jokaisen nousukauden kullann tuotannon aiheuttaneen hintojen kohoamista ja sen laskemisen hintojen laskemista tai liikepölyä. Mutta tällä teoriolla on nyt enää vain pääasiassa historiallinen merkitys. Imperialistisen kapitalismin aste ei ole hintasuhteista riippuvainen, ei ainakaan pääasiassa, kultatuotannosta. Kautsky teoksessaan, jossa hän käsittelee tätä asiaa, on osoittanut, että paitsi kullann tuotantoa, muut syyt tulevat kapitalistisen tuotannon kehityksessä yhä enemmän vaikuttamaan hintoihin.

Otamme tähän muutamia numeroita Yhdysvaltain rahapajan johtajan ilmoituksesta maailman kultatuotannon dollareissa:

Table with 2 columns: Year and Amount in Dollars. Includes Vna 1875, 1890, 1900, 1910, 1912, 1918, 1919, 1920.

1875 ..... \$ 97,500,000

1890 118,848,700

1900 254,576,300

1910 455,239,100

1912 466,136,100

1918 380,924,700

Tilasto ulottuu aina vuoteen 1493, osottaen kymmenvuotista tuotantotähtäystä vaihteli 76 miljoonasta 670 miljoonaa, mutta enimmäkseen oli vähän yli sata milj. Vasta 1875 se on järjestyksessä ollut yli sadan miljoonan lukuunottamatta vuotta 1883. Kaikkien korkeimmillaan se oli v. 1912 ja laskenut sen jälkeen säännöllisesti pudoten neljältä kolmeen, kuitenkin vasta kaksi vuotta sitten. Pulakauden alku 1913—14 itse asiassa juuri joutuihin kullann tuotannosta tapahtuneesta muutoksesta ja osottaa se vanhan teorian paikkansa pitävää.

voimayttä. Mutta sota, joka repi niin monta muuta yhteiskunnallista suhdetta rikki, teki tässäkin käännettä. Vaikka kullann tuotanto on kaiken aikaa vähentynyt, ovat hinnat siitä huolimatta jättäneet muuttamatta muuttamatta ennen kokonnet.

Mutta siitä huolimatta kullalla selälänsä on mitä suurin merkitys kapitalistisen maailman vaihtotuloutteen yhä nykyin.

Kulta on kansainvälisen kaupan maksuväline ja kansallisen raharivon mitta. Se on suuren, johon toiset, verrattuna. Tavarann tuontimaa joutuu vientimäärälle velkaa juuri siksi, että se ei voi suorittaa eroitusta kullalla. Ja siitä johtuu asianomaisen maan rahakurssin laskeminen. Mitä se aiheuttaa sekä tämänlaissa, että tavaroita vievässä maassa, siitä oli edellisessä kappaleessa puhe. Sitä maa voisi vapautua ostajan ja velallisen asemasta, siksi "juuri kurssin aleneminen. Ja se merkitsee sitä, että valtio yhä suuremmissa määrässä laskee liikkeelle paperirahaa ja pidättää kullann varastoinhansa. Ensimmäinen sellainen suuryritys pantiin toimeen Saksassa, jolloin Saksan valtion pankki kahtena sataa edellisenä vuotena kokosi yli 70 miljoonaa Saksan markkaa, kullansa enemmän kuin mitä keskimäärin edellisinä vuosina oli tehty. Se oli varastautumista. Samaa astaan silloin tarpeellista, mutta kansallisen riistajaluokan elimehtojen ja riistamahdollisuuksien säilyttämiseksi ja sen kilpailukykyiseksi saattamiseksi, se on yhä tarpeellista. "Rahaton kuningas on nyt yhtä hionossa asemassa kuin ennen oli maaton kuningas." (Bernstein.)

Sodan aikana kohosi puolueettomien maiden rahan arvo koska niiden kultavarastot, riittivät tuontitavaroitten suoritukseen, mutta ei yhdenkään

otivan maan, lukuunottamatta Amerikkaa. Ja Yhdysvaltoihin nähden on huomioon otettava se, että tämä maan on sijottanut pääomia ympäri maailmaa, jotka tuottavat kulta Yhdysvaltoihin suunnatunsa määrän.

huolimatta siitä, että Euroopan sotat maat eivät olekaan kenneet maksamaan tilauksiaan. Mita sota aikaan saattoi kullann ja paperirahan keskinäisissä suhteissa, sitä kuvaavat seuraavat numerot:

V. 1918 lopussa olivat eri maiden rahavarastot dollareissa lasketta seuraavasti:

Table with 3 columns: Country, Paper Money, Gold. Includes Ranska, Engl, Saks, Italia, Japani.

Koko maailman kullamäärä on mitoitettiin vuonna 1919 \$7,797,112,000 ja paperirahan määrä \$8,924,384,000. (Ulkomaita koskevat numerot ovat Yhdysvaltain rahapajan johtajan ilmoittamia ja Yhdysvaltojen koskevat rahaston viraston seloitteita.) Numerot osottavat paperirahan suunnatonta käyttöä kullaan verrattuna. Ensimmäisenä on Saksa ja vähinnet maata ja toisella tilalla Ranska ja sitten Italia. Englannin asemassa ei ole tosiasiallisesti sen kummempaa siitä johtuu, että Englanti on nyt temmin loppettanut maasta kullannettain muuhin paitsi siirtomaisissa.